א לנטורי תרביצא הוא דעבידא. בעי רמי בר חמא שתי אמות בגג ושתי אמות בעמוד מהו? אמר רבה מאי קא מיבעיא ליה כרמלית ורה״י קא מיבעיא ליה, ורמי בר חמא *אגב ב חורפיה לא עיין בה אלא הכי קמיבעיא ליה: ב׳ אמות בגג וב׳ אמות באכסדרה מהו? מי אמרינן כיון דלא האי חזי לדירה ולא האי חזי לדירה חדא רשותא היא או דילמא כיון דמגג לגג אסיר, מגג לאכסדרה נמי אסיר בעי רב ביבי בר אביי ב׳ אמות בגג וב׳ אמות בחורבה מהו? אמר רב כהנא לאו היינו דרמי בר חמא? אמר רב ביבי בר אביי וכי מאחר אתאי ונצאי, אכסדרה לא חזיא לדירה וחורבה חזיא לדירה, וכי מאחר דחזיא לדירה מאי קמיבעיא ליה? אם תימצי לומר קאמר: אם תימצי לומר אכסדרה לא חזיא לדירה, חורבה חזיא לדירה או דילמא השתא מיהא לית בה דיורין? תיקו. גגין השוין לר״מ, וגג יחידי לרבנן: רב אמר מותר לטלטל בכולו ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בד׳. רב אמר מותר לטלטל בכולו קשיא דרב אדרב? התם לא מינכרא מחיצתא הבא מינכרא מחיצתא; ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בד׳ אמות קשיא דשמואל אדשמואל? התם לא הוי יותר מבית סאתים הבא הוי יותר מבית סאתים והני מחיצות למטה עבידן למעלה לא עבידן והוה כקרפף יתר מבית סאתים שלא הוקף לדירה וכל קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה אין מטלטלין בו אלא בד׳. איתמר ספינה: רב אמר מותר לטלטל בכולה ושמואל אמר אין מטלטלין בה אלא בד׳ רב אמר מותר לטלטל בכולה

דהא

לנטורי תרבינא עבידא. וסילק עצמו מן הגגין: **ב׳ אמות בגג זה.** כרב סבירא ליה דאמר גג שבין הגגין אין מטלטלין בו אלא בד׳ דאסרי אהדדי: **מהו.** לטלטל מאחת מהן לעמוד העומד ברה״ר סמוך לו גבוה י׳ ורחב ד׳: **כרמלית ורה״י קא מיבעיא ליה.** בתמיה כלומר פשיטא דאסיר דהא גג כרמלית הוא כדאמר׳ אין מטלטלין בו אלא בד׳ ועמוד רה״י: **ורמי בר חמא אגב חורפיה כו׳.** הש״ס קאמר ורמי בר חמא כמי דלאו לא איבעי ליה למיבעי הכי אלא אגב חורפיה מיהר בשאילתו ולא עיין בה יפה: **והכי הוא דמיבעיא ליה ב׳ אמות בגג.** שבין הגגין: **וב׳ אמות באכסדרה.** של בעלים אחרים ע״ג תקרה של אכסדרה יותר מבית סאתים ואין לה מחיצה ואין לה פי תקרה דנימא יורד וסותם דעבידא כי אורזילא בשפוע כגגין שלנו וכדאמרן בעושין פסין (לעיל כה:) דהשתא הויא לה נמי כרמלית מהו לטלטל מזה לזה: **חדא רשותא הוא.** ואף ע״פ שאינן של איש אחד אין בהם חלוק רשותא ואפי׳ לרבנן דלא דמו לשני גגין דהתם איכא דיורין למטה בשניהם וי״ל כשם שיש חלוק רשות למטה בבתים כך יש חלוק למעלה דחלוק למטה סליק ואזיל לעיל אבל באכסדרה ליכא למימר הכי: **או דילמא כיון דמגג לגג אסיר.** טעמייהו דרבנן משום דקפדי אשינוי בעלים הוא ומגג לאכסדרה נמי: **בחורבה.** של אחרים ופרוצה לרה״ר דהויא נמי כרמלית כגג בין הגגין: **לאו היינו דרמי.** מה בין חורבה לאכסדרה: **וכי מאחר אתאי ונצאי.** מפי אחר באתי וחלקתי בשאלה ששאלה אחר באתי לקנתר בתמיה: **מאי קא מיבעיא ליה.** הא לא דמי לגג ואסיר: **אם תימצי לומר קאמר.** כלומר לא פשיטא לרב ביבי דתיהוי חורבה חזיא לדירה ולא פשיטא ליה נמי דתיהוי כי אכסדרה דהא עדיפא מינה פורתא ובא להוסיף על שאילתו של רמי בר חמא על ידי את״ל והכי קאמר אם פשיטא לרמי בר חמא דאסרי, הכא מאי, התם הוא דאכסדרה לא חזיא מידי לדירה אבל חורבה חזיא לדירה בתיקון מועט, או דילמא כו׳: **גגין השוין.** שאין בהן גג גבוה מחבירו עשרה ויש הרבה סמוכין יחד: **לר״מ.** דמשוי להו כולהו חדא רשותא ולא אסרי אהדדי: **וגג יחידי לרבנן.** שאינו סמוך לאחרים, דאפילו לרבנן ליכא דליסר עליה: **ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בד׳.** והא דקאמר ר׳ מאיר רשות אחת הן לטלטל ב׳ אמות בזה וב׳ אמות בזה וטעמייהו דרב ושמואל מפרשא ואזלא: **קשיא דרב אדרב.** דא״ר לעיל (פט.) בגגין השוין לרבנן דאסרי אהדדי אלמא לא אמר גוד אסיק מחיצות שביניהם להיות מובדלת, ה״נ בגגין השוין לר״מ נהי נמי דהאי לא אסר אחבריה דחדא רשותא משוי להו מיהו בני רה״ר העוברת לפניהם ולאחריהם ולצדי החיצונות אמאי לא אסרי עלייהו הא ליכא מחיצות לגגין, ומחיצות התחתונות אמר רב דלא מהני להו, וכן בגג יחידי לרבנן ליתסרו עליה בני רה״ר ואוירות שסביבותיו: **ומשני התם** בין גג לגג לא אמרינן גוד אסיק דלא מינכרן מחיצתא שהן מכוסות בגגין הלכך כיון דאמרו רבנן יש חלוק רשויות למעלה, וגוד אסיק נמי בכי הני לא אמרי׳ הרי הן פרוצים כל אחד לרשות האסורה לו, לפיכך אסור לטלטל בו: **אבל הכא מחיצות מינכרן.** וקאמרינן בהו גוד אסיק הלכך לר׳ מאיר דמשוי להו חדא רשותא ליכא דליסר דהא מחיצות חיצונות אית להו והוו כולהו כחד גג מוקף מחיצות וכן גג יחידי לרבנן: ה״ג התם לא מינכרא מחיצתא הכא מינכרא מחיצתא: **התם ליכא יותר מבית סאתים.** כיון דאית ליה לשמואל גוד אסיק אף במחיצות שבינתים ואע״פ שאינן ניכרים ופלוגתייהו קמייתא אליבא דרבנן היא דמשוו לכל חד רשותא באנפי נפשיה הוי כל גג וגג מוקף בפני עצמו ובכל חדא ליכא יותר מבית סאתים אבל הכא (א) דפלגינן אליבא דר׳ מאיר דמשוי לכולהו כחד וכולן ניתרין במחיצות חיצונות יש כאן יותר מבית סאתים והיקף זה דגוד אסיק אינו היקף לדירה דהנך מחיצות של מטה אף על פי שנעשו לדירה למטה עבידן לדור בחללן למטה ולא לדירת גג הלכך כי מסקינן להו הוי מוקף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה, וגג יחידי לרבנן נמי בדאיכא טפי מבית סאתים דומיא דגגין השוין לרבי מאיר: **מותר לטלטל בכולה.** ואפילו ישנה יותר מבית סאתים דהוקף לדירה הוא:

להבריח

ברמלית ורה״י קמבעיא ליה. וכגון שהעמוד מופלג מן הגג ד׳ דאי בסמוך לו לא הוי עמוד רה״י דנפרץ במילואו לגג וכגג דמי אבל כשהוא מופלג אסור אע״ג דדרך למעלה מעשרה משתמש דהוי מקום פטור מ״מ אסור להחליף ואפילו מאן דשרי לעיל הכא מודה כיון דאין נח במקום פטור:

אלא ב׳ אמות בגג ושתי אמות באכסדרה מהו. פירש בקונטרס ע״ג תקרה של אכסדרה של בעלים אחרים יותר מבית סאתים דהשתא הוי ליה כרמלית אבל תוך אכסדרה לא רצה לפרש דכיון דמקורה לא הוי כרמלית במה שהוא יותר מבית סאתים כדמוכח בפרק עושין פסין (לעיל דף כה:) דאמר קרפף יותר מבית סאתים וקירה בו בית סאה כו׳ ומיבעיא ליה באכסדרה דלא שייך בה כל כך כשם שדיורין חלוקין למטה דלית בה דיורין כל כך כדפי׳ בקונטרס ובתר הכי בעי בחורבה דחזי׳ לדירה טפי ובעי נמי בגג דחורבה כמו באכסדרה ומלשון הקונטרס משמע דבחורבה לא בעי בגג (ב) אלא בקרקע החורבה ור״ת פי׳ ב׳ אמות בגג דהוי רה״י וב׳ אמות בעמוד שהוא כרמלית שאינו גבוה י׳ והוא רחב ד׳ וחשיבא לגג כרה״י משום דמהני ביה עירוב לטלטל בכולו ולא הוי כשאר כרמלית:

או דילמא כיון דמגג לגג אסיר. פי׳ בקונטרס וטעמא דרבנן משום דקפדי אשינוי בעלים קצת קשה דלקמן (צא:) אמרינן גג וחצר ומרפסת רשות אחת לרבנן משמע אע״פ שהן של בעלים הרבה:

ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בד׳. פי׳ בקונטרס והא דקאמר ר״מ רשות אחת היינו לטלטל ב׳ אמות בזה וב׳ אמות בזה אע״ג דלפי המסקנא דמוקי שמואל ביתר מב׳ סאתים אתי שפיר דאיכא לאוקומי מתני׳ דלא הוי יותר מבית סאתים מ״מ הוצרך לפרש הקונטרס למאי דסלקא דעתיה השתא:

קשיא דרב אדרב. דס״ד דבלא מינכר מחיצה איירי דאי מינכר מחיצתא לא היה שמואל אומר אין מטלטלין בו אלא בארבע:

הבא דהוי יותר מבית סאתים. ולא אמרינן גוד אסיק לר׳ מאיר בגגין הרבה אלא במחיצות החיצונות כיון דכולן רשות אחת הן אע״ג דלענין כלים ששבתו בבית אינו רשות אחת ואמרינן גוד אסיק לשמואל ואם תאמר כיון דשמואל חשיב גג כקרפף לאסור ביתר מבית סאתים אם כן בבית סאתים או בפחות נמי יחשב כקרפף בית סאתים שלא הוקף לדירה ויאסר לטלטל מגג לחצר לרבנן כמו מקרפף לחצר ולקמן (צא.) אמרי׳ דלרבנן גג וחצר רשות אחת וקרפיפות רשות אחת וי״ל דדירת גג הויא טפי דירה מבקרפף לענין כשאינו יותר מבית סאתים:

איתמר ספינה. ביתירה מבית סאתים איירי כדפי׳ בקונטרס ופליגי אי חשיבי מחיצה דספינה כמוקפת לדירה אי לא אבל בפחות מבית סאתים לכולי עלמא הויא מחיצה ומטלטל בה דהא נעשה כולה כד״א דפסקי רב ושמואל כרבן גמליאל בספינה בפ׳ מי שהוציאוהו (לעיל דף מב:) ואי אפילו בפחות מבית סאתים אין מטלטלין בה אלא בד׳ לא היתה נחשבת כד״א כמו בשבת (ג) בתל ונקע דדוקא מד׳ אמות ועד בית סאתים אבל יותר מבית סאתים לא:

דהא

רבינו חננאל

נפשיה אלא לנטורי ביתיה הוא דעביד. שתי אמות בגג שהוא רה״י וב׳ אמות בעמוד שהוא כרמלית כו׳. בעי רמי בר חמא ב׳ אמות בגג וב׳ אמות באכסדרה כיון דמגג לגג אסור מגג לאכסדרה נמי אסור כו׳ ועלתה בתיקו בעי רב ביבי בן אביי ב׳ אמות בגג וב׳ אמות בחורבה מהו אמר רב כהנא לאו היינו בעי דרמי בר חמא ועלתה בתיקו. איקפד רב ביבי בר אביי רב כהנא מאחר אתי נצי כלומר הנה הוא בא ומריב אכסדרא לא חזיא לדירה כו׳ ועלתה גם זו בתיקו. גגין השוין לר״מ דתני כל גגות העיר רשות אחת וגג יחידי לרבנן דתנן כל אחד רשות לעצמו. רב אמר מותר לטלטל בכולו דהכא מינכרא מילתא (מיחזקי) [ומתחזי] מחיצתא ואמרינן גוד אסיק מחיצתא ולא דמי לגג בין הגגין דהתם לא מינכרן ולא (מיתחזק) [מתחזי] מחיצתא דכל גג וגג לפיכך אמר רב התם אין מטלטלין בו אלא בד׳ אמות ושמואל אמר הכא בגגין השוין לר׳ מאיר ולגג יחידי לרבנן אין מטלטלין בהן אלא בד׳ מאי [טעמא] משום דהני גגין הוויין להו יתר מבית סאתים והני מחיצות למטה עבדין למעלה לא עבדין. והוויין בקרפף שלא הוקף לדירה וכל קרפף יתר מבית סאתים שלא הוקף לדירה אין מיטלטלין בו אלא בד׳ וכי קאמינא בגג בין הגגין מותר לטלטלו בכולו בגג שיש לו בית סאתים אבל ביתר מבית סאתים לא וכן חלק בספינה רב אמר מותר לטלטל בכל הספינה דהא איכא מחיצות ושמואל אמר הני מחיצתא להבריח מים עשויות ולא לדירה הלכך אין מטלטלין בה אלא בד׳ אמות.

מסורת הש״ס

[ב״מ נו: ב״ב קטו: נדה לג:]

◆

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה התם ליכא וכו׳ אבל הכא דפליגי אליבא:

(ב) תוס׳ ד״ה אלא וכו׳ לא בעי בגג החורבה אלא בקרקע החורב׳ ורבינו חננאל פירש וכו׳ וחשיב לגג:

(ג) ד״ה איתמר וכו׳ כמו בשבת כ״ב פ״ק דף טו: